

Lokale Inclusie Agenda 2024-2025

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	2
1	Inleiding	3
1.1	<i>Kaders</i>	3
1.2	<i>Doorlopende aanpak</i>	4
2	Participatie: niets over ons, zonder ons	5
3	Toegankelijke leefomgeving	6
3.1	<i>Toegankelijkheid openbare ruimte</i>	7
3.2	<i>Aanpak toegankelijkheid gemeentelijk vastgoed</i>	8
3.3	<i>Inclusieve speeltuinen en beweegplekken</i>	9
3.4	<i>Rolstoeltoegankelijke openbare toiletten</i>	10
3.5	<i>Ondersteuning verenigingen, clubs en vrijwilligersorganisaties</i>	10
3.6	<i>Toegankelijke parkeervoorzieningen</i>	10
3.7	<i>Toegankelijk openbaar vervoer</i>	11
4	Sociale inclusie	12
4.1	<i>Toegankelijke zorg en ondersteuning van de gemeente</i>	12
4.2	<i>Ontmoeten en meedoen in de buurt</i>	13
4.3	<i>Gouda Inclusief: dialoog en tolerantie van verschillende perspectieven</i>	13
4.4	<i>De aanpak van discriminatie in Gouda</i>	14
4.5	<i>Regenboogstad</i>	15
4.6	<i>Inclusieve arbeidsmarkt</i>	16
4.7	<i>Inclusie in het onderwijs</i>	16
5	Sport en cultuur	17
5.1	<i>Sport</i>	17
5.2	<i>Cultuur</i>	19
6	Toegankelijke dienstverlening en informatie	20
6.1	<i>Direct duidelijk communiceren: begrijpelijke taal voor iedereen</i>	20
6.2	<i>Digitale inclusie</i>	21
7	Interne organisatie	23
8	Overzicht investeren in gelijkwaardig meedoen	25

1 Inleiding

De Lokale Inclusie Agenda (LIA) vormt een instrument voor de gemeente Gouda om inclusie en toegankelijkheid mee te nemen in alles wat de gemeente doet voor de stad Gouda en haar inwoners. Deze agenda werd het eerst vastgesteld in februari 2022 voor een periode van twee jaar. Dit is de vernieuwde versie van deze agenda, voor de periode 2024 en 2025. Het is een levend, evoluerend document dat door middel van burgerparticipatie en integrale samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie tot stand is gekomen. Dit biedt ruimte om te anticiperen op de behoeften van Gouwenaren en ervoor te zorgen dat inclusie een integraal onderdeel wordt van de werkwijze van de gemeente Gouda. De gemeente Gouda streeft naar een stad waar iedereen gelijkwaardig kan deelnemen. De Lokale Inclusie Agenda maakt deel uit van het bestuursakkoord 'Geef Gouda door!' (2022-2026).

De aanleiding voor het opstellen van de Lokale Inclusie Agenda was de opdracht aan alle Nederlandse gemeenten om aan de slag te gaan met de implementatie van het VN-Verdrag Handicap (2016), dat streeft naar de volledige integratie van mensen met een beperking in de samenleving. De doelgroep van mensen met een beperking is breed: het gaat om inwoners met een lichamelijke of mentale beperking (verstandelijk of psychosociaal). Onder lichamelijke beperkingen vallen motorische beperkingen, organische beperkingen (chronisch zieken) en zintuiglijke beperkingen (visueel/auditief). Het VN-verdrag Handicap beoogt een transitie te realiseren van een medische zienswijze naar een sociale zienswijze. Hierbij wordt erkend dat de obstakels in de samenleving voor mensen met een beperking zoveel mogelijk weggenomen moeten worden, zodat mensen met een beperking gelijkwaardig mee kunnen doen.

In Gouda is de reikwijdte van de Lokale Inclusie Agenda breder: de gemeente wil alle inwoners mee kunnen doen. Gouda is een diverse stad. Inwoners verschillen van elkaar in sociaal-culturele achtergrond, uiterlijke kenmerken, seksuele oriëntatie, sociale status, financiële situatie, educatie, leeftijd, gezondheid, gender en sekse, taal en geletterdheid, (arbeids)participatie, religie en levensbeschouwing. Deze diversiteitsfactoren kunnen ook een aanleiding vormen voor discriminatie, uitsluiting en obstakels die mensen in hun dagelijks leven ervaren. Daarom zijn ook het Goudse Regenboogbeleid en de aanpak van discriminatie in brede zin onderdeel van deze Lokale Inclusie Agenda. Bij Goudse inclusie-beleid wordt gekeken naar het breed betrekken van ervaringsdeskundigen die op basis van hun verschillende levenservaringen uitsluiting kunnen ervaren, zoals mensen met een migratie-achtergrond, mensen van kleur, lhbtq+ personen (diversiteit in gender en seksualiteit) en mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Bij het inclusiebeleid van de gemeente Gouda en bij de ontwikkeling van deze nieuwe Lokale Inclusie Agenda zijn tientallen inwoners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties actief betrokken. Participatiegesprekken, een conferentie, werksessies, en individuele gesprekken hebben geleid tot waardevolle inzichten. De gemeente omarmt de vierde trede van de participatieladder, waarbij mensen met een beperking en andere doelgroepen die discriminatie ervaren een adviserende rol hebben bij beleidsontwikkeling, in lijn met het VN-verdrag Handicap. Deze uitvoeringsagenda is een tastbaar bewijs van deze betrokkenheid. Drie participatiebijeenkomsten in 2023 hebben input opgeleverd van inwoners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties. Deze waardevolle inzichten zijn geïntegreerd in de uitvoeringsagenda.

In dit beleidsplan wordt een routekaart geschetst voor de uitvoering van de Lokale Inclusie Agenda, waarbij participatie, integraliteit en een doorlopende aanpak de centrale pijlers vormen. Het doel is duidelijk: een toegankelijke en inclusieve samenleving voor alle inwoners van Gouda.

1.1 Kaders

Het gemeentebestuur en de gemeenteraad van Gouda vinden dat iedereen gelijkwaardig mee moet kunnen doen in Gouda. Al vele jaren wordt stap voor stap gewerkt aan de toegankelijkheid van de stad, samen met inwoners, vrijwilligers en allerlei organisaties en bedrijven in de stad.

Samen zetten we ons in voor een betere samenleving in Gouda. De gemeente vindt het belangrijk om niet alleen problemen op te lossen, maar ook te werken aan een plek waar iedereen zijn talenten kan gebruiken. De inzet van de vele vrijwilligers en betrokken inwoners in Gouda is hierbij van onschatbare waarde.

In 2017 zijn gemeenten wettelijk verplicht gesteld om beleidsplannen te ontwikkelen die expliciet aangeven hoe zij de inclusie van inwoners met een beperking willen bevorderen. Deze verplichting vloeit voort uit de ratificatie van het VN-Verdrag handicap in Nederland, wat gepaard ging met aanpassingen in de Wet gelijke behandeling van mensen met een handicap of chronische ziekte. Het verdrag streeft naar de volledige integratie van mensen met een beperking in de samenleving. Dit juridische kader brengt gemeenten in positie om actief bij te dragen aan een inclusieve samenleving.

In februari 2022 is de Lokale Inclusie Agenda vastgesteld door de gemeenteraad. Ook in het bestuursakkoord 'Geef Gouda door!' 2022-2026 is inclusie een speerpunt. Er staat in dat de lokale inclusie agenda doorloopt, met het VN-verdrag als basis, en dat het belangrijk is dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft als het gaat om diversiteit en inclusie. In de gemeenteraad is de afspraak gemaakt dat er twee keer per jaar over de voortgang wordt gerapporteerd. Ook is bepaald dat er na twee jaar een nieuwe Agenda komt. Daarom is er nu een nieuwe Lokale Inclusie Agenda voor de periode 2024 en 2025 opgesteld.

Uit de een peiling naar de uitvoering van het VN-verdrag Handicap door adviesbureau Movisie en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in september 2023 blijkt dat 53% van de gemeenten bezig zijn met de implementatie of uitvoering van een Lokale Inclusie Agenda. Opvallend is dat steeds meer gemeenten een breed inclusiebeleid als uitgangspunt nemen, waarbij niet slechts één specifieke doelgroep centraal staat.

Het belang van diversiteit en inclusie voor Gouda staat in het bestuursakkoord 'Geef Gouda door!' 2022-2026. Het bestuursakkoord benadrukt de samenwerking met alle belanghebbenden, waarbij de gemeenteraad in een vroegtijdig stadium wordt betrokken. Daarin is afgesproken dat de Lokale Inclusie Agenda doorloopt met het VN-verdrag als basis en dat het belangrijk is dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft als het gaat om diversiteit en inclusie. Daarnaast is in het bestuursakkoord opgenomen dat de gemeenteraad een conferentie met experts op het gebied van diversiteit en inclusie zou organiseren. Op 11 oktober 2023 heeft de conferentie plaatsgevonden, waarbij experts ervaringen en advies deelden met betrekking tot het diversiteits- en inclusiebeleid. In reactie op de conferentie heeft de gemeente Gouda het Raadsmemo 'Diversiteit en inclusie in samenhang met de Lokale Inclusie Agenda' opgesteld, waarin het college heeft aangegeven hoe uitvoering wordt gegeven aan de aanbevelingen uit de raadsconferentie, waarbij ook de voortgang van de Lokale Inclusie Agenda werd gedeeld.

1.2 Doorlopende aanpak

Door de Lokale Inclusie Agenda te zien als een levend plan dat om de twee jaar wordt herzien, kunnen we ervoor zorgen dat de acties die erin staan echt blijvend zijn. Bovendien hebben we genoeg flexibiliteit om in te spelen op wat de inwoners van Gouda willen en nodig hebben. Om echt een verschil te maken is het belangrijk om een aanpak te hebben die goed is doordacht en samenhangt. Deze aanpak moet ook ontwikkeld en uitgevoerd worden in samenwerking met mensen die zelf ervaring hebben met de situatie. Dit is een doorlopend proces is van leren en oude gewoontes loslaten.

Ook in het stappenplan 'inclusief beleid gemeenten' van de VNG wordt het belang benadrukt om steeds te blijven verkennen wat er speelt en de voortgang te monitoren. Daarom is de gemeente Gouda gestart met het programma Lokale Inclusie Agenda. Het programma heeft een sturende en coördinerende taak en tot doel om alle lopende activiteiten en projecten op het gebied van

toegankelijkheid en inclusie te verbinden, te versterken en zorgen dat alle speerpunten in samenspel met de stad tot uitvoering worden gebracht. Door regelmatige herijking en nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen wordt het programma continu aangepast aan de specifieke behoeften van de Goudse gemeenschap. Dit leerproces, waarbij we voortdurend nieuwe inzichten opdoen en oude opvattingen loslaten, stelt ons in staat om flexibel in te spelen op veranderende omstandigheden.

Voor een inclusieve samenleving is het essentieel om ervoor te zorgen dat iedereen, ongeacht achtergrond of mogelijkheden, gelijke kansen heeft. We volgen daarbij de richtlijnen van het VN-verdrag Handicap en het is onze taak als gemeente om deze regels in de praktijk te brengen. De uitdaging zit in het vinden van de juiste balans tussen verschillende behoeften en ervoor zorgen dat mensen begrijpen waarom inclusie en toegankelijkheid zo belangrijk zijn. We willen niet alleen dat plekken fysiek toegankelijk zijn, maar ook dat iedereen zich welkom voelt en volwaardig mee kan doen. Het vergt een gezamenlijke inspanning om een inclusieve gemeenschap te realiseren waarin iedereen zich welkom voelt en volwaardig kan deelnemen.

2 Participatie: niets over ons, zonder ons

Bij de totstandkoming van de inclusieagenda van Gouda zijn inwoners en ervaringsdeskundigen op actieve wijze betrokken via diverse participatie-initiatieven. Hierbij werden verschillende methoden ingezet, zoals participatiegesprekken op 20 en 27 juni en 2 november 2023, waar inwoners en ervaringsdeskundigen de kans kregen om hun perspectieven en behoeften te delen. Een raadsconferentie over diversiteit en inclusie werd georganiseerd op 11 oktober 2023, specifiek voor de gemeenteraad, waar raadsleden de gelegenheid hadden om te luisteren naar de inzichten van experts en ervaringsdeskundigen. Daarnaast hebben werksessies met inhoudelijk betrokken ambtenaren en samenwerkingspartners plaatsgevonden. Ook zijn er regelmatig gesprekken gevoerd met leden van de Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking (GAB), om inzicht te krijgen in hun persoonlijke ervaringen en behoeften. Ook met andere groepen en belangenorganisaties in Gouda was regelmatig contact, zoals met de Goudse Cliëntenraad, Regenboog Alliantie Gouda, de ScootmobielClub, Platform Gouda Inclusief (het voormalige Anti-Discriminatie Platform), Kernkracht, de Werkgroep Ketikoti, Sport.Gouda, de Goudse Sportraad, Taalhuis Gouda en allerlei vrijwilligers en betrokken inwoners van Gouda.

Een mooi voorbeeld van de impact van participatie is het verhaal van een Goudse inwoner, die zelf doof is en werkt als docent Nederlandse Gebarentaal voor dove en slechthorende leerlingen. Zij nam contact op met de gemeente na een oproep aan inwoners in de lokale krant om mee te praten over inclusie en toegankelijkheid. De beleidsmedewerker nodigde haar uit voor een gesprek in het Huis van de Stad, samen met haar gebarentolk, waarbij ze haar ervaringen deelde als Goudse inwoner met een auditieve beperking. Zo gaf ze bijvoorbeeld aan dat mensen vaak uitsluitend haar gebarentolk aankijken bij een gesprek, en dat zij zich daardoor onzichtbaar voelt terwijl ze juist deel wil uitmaken van het gesprek. Daardoor wil ze zich inzetten voor meer bewustwording over de behoeften van dove en slechthorende inwoners. Na dit gesprek werd ze in contact gebracht met de Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking (GAB), die daarna ook contact met haar opnamen voor verdere samenwerking. Bij de participatiebijeenkomst over inclusie en toegankelijk in Ontmoetingscentrum Van Noord heeft ze ook meegedacht over de beleidsdoelen in deze Lokale Inclusie Agenda, waarbij ze benadrukte dat dat er nog veel verbeteringen mogelijk zijn, maar dat kleine stappen vaak al een groot verschil kunnen maken.

De motie Participatie, voorgesteld tijdens de raadsvergadering van 23 februari 2022, markeerde een belangrijke stap naar een versterkte betrokkenheid van inwoners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties bij de uitvoering van concrete projecten van de Lokale Inclusie Agenda (LIA). Met een focus op samenwerking met mensen met een beperking en hun vertegenwoordigende organisaties, streeft de motie naar actieve participatie op de vierde trede van de participatieladder. Daarnaast erkent de motie de adviserende rol van deze groep bij

beleidsontwikkeling, conform het VN-verdrag Handicap en ander gemeentelijk beleid. De gemeente Gouda heeft in de periode 2022-2023 duidelijk uitvoering gegeven aan de motie Participatie en zal dat blijven doen in de periode 2024-2025. Concrete projecten uit de Lokale Inclusie Agenda van 2022 zijn tot stand gekomen in samenwerking met mensen met een beperking, waarbij de vierde trede van de participatieladder is doorlopen.

Dit waarborgt een daadwerkelijke betrokkenheid van deze groep bij de uitvoering van projecten. Daarnaast is de adviserende rol van mensen met een beperking en hun organisaties bij beleidsontwikkeling erkend. Er heeft vroegtijdige en intensieve betrokkenheid plaatsgevonden bij zowel het VN-verdrag Handicap als ander gemeentelijk beleid. Er is helderheid geboden over het participatiekader, met expliciete omschrijving van wat vaststaat en wat openstaat voor nadere invulling. Bovendien is er transparantie betracht over de geleverde input, met reflectie hierop in beleidsstukken, en er is gezorgd voor goede terugkoppeling aan de participanten.

De aanbeveling van de Groene Hart Rekenkamer om de vertegenwoordiging van de doelgroep te organiseren, met aandacht voor de breedte van de doelgroep, wordt omarmd door de gemeente. Hierdoor wordt het belang van het betrekken van ervaringskennis bij beleidsontwikkeling en bij de evaluatie van beleid onderstreept. Vertegenwoordigers uit en van de doelgroep worden daarom vroegtijdig en intensief betrokken bij verschillende aspecten van de Lokale Inclusie Agenda.

De totstandkoming van de uitvoeringsagenda 2024-2025 is een tastbaar voorbeeld van deze betrokkenheid. Drie participatiebijeenkomsten in 2023, gericht op toegankelijkheid en sociale inclusie, hebben waardevolle inzichten opgeleverd van Goudse inwoners, ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties. De ervaringen en ideeën van bewoners zijn geïntegreerd in de uitvoeringsagenda. De betrokkenheid van ervaringsdeskundigen wordt ook erkend en gewaardeerd door de doelgroep, zoals bevestigd in het onderzoek van de Rekenkamer. Om deze betrokkenheid te waarborgen en te voorkomen dat het afhankelijk is van specifieke ambtenaren, is een programmastructuur opgebouwd rondom de Lokale Inclusie Agenda. Hierin wordt het structurele overleg met de doelgroep geborgd. De verdere uitwerking van participatiekaders wordt meegenomen in de ontwikkeling van de participatieaanpak in samenwerking met de gemeenteraad en de stuurgroep participatie. In essentie belichaamt deze aanpak een actieve en inclusieve benadering van beleidsontwikkeling en -uitvoering, waarmee de gemeente zich inzet voor een toegankelijke en inclusieve samenleving voor alle inwoners.

3 Toegankelijke leefomgeving

Dit hoofdstuk belicht de toewijding van de gemeente aan een toegankelijke leefomgeving, waarbij bewustwording, concrete acties en integrale samenwerking centraal staan. We streven ernaar Gouda te transformeren tot een stad waar iedereen kan deelnemen.

Een inclusieve samenleving begint bij het creëren van een toegankelijke leefomgeving. We streven ernaar bewustzijn te vergroten bij verenigingen, bedrijven, organisaties en binnen de gemeente zelf, zodat iedereen zich bewust wordt van het belang van fysieke en sociale toegankelijkheid voor Gouda. In voorgaande jaren zijn diverse activiteiten ondernomen in bewustwording over het belang van toegankelijkheid (en de impact van ontoegankelijkheid) te vergroten. Bijvoorbeeld de organisatie van stadswandelingen met dove en blinde gidsen door de Stichting Ogen en Oren Tekort. In 2024 en 2025 werken we aan uitbreiding van dergelijke activiteiten, bijvoorbeeld tijdens de week van de Toegankelijkheid. Hierbij betrekking we ook Goudse ervaringsdeskundigen en representatieve organisaties, zoals de Goudse adviesraad voor mensen met een beperking.

De gemeente Gouda is vanuit het VN-verdrag Handicap verantwoordelijk om de samenleving inclusief te maken voor iedereen, ongeacht iemands beperking of chronische ziekte. Hiervoor is het van belang dat gebouwen en de openbare ruimte toegankelijk zijn. Fysieke toegankelijkheid is namelijk de randvoorwaarde voor een inclusieve samenleving. Nadat de overheid in 2016 het VN-verdrag Handicap ratificeerde, werd op 1 januari 2017 de aangepaste Wet Gelijke Behandeling Chronisch Zieken en Gehandicapten van kracht. Dit betekent dat alle gebouwen met een publieke functie (openbare gebouwen, overheidsgebouwen maar ook winkels en restaurants) toegankelijk moeten zijn, of dat ze aanpassingen moeten treffen om toegankelijk te worden. Hiermee wordt toegankelijkheid de norm en ontoegankelijkheid de uitzondering.

In 2024-2025 blijven we actief bezig het verbeteren van toegankelijkheid in de openbare ruimte voor mensen met een beperking. Met het Beheerplan Openbare Ruimte 2023-2029 werken we aan groot onderhoud en vervanging van onderdelen van de openbare ruimte. Daardoor komen bepaalde gebieden in Gouda die in principe voldoen aan de kwaliteitseisen nu beter in beeld waardoor deze toegankelijker worden. Locaties met makkelijk op te lossen knelpunten (de zogenaamde 'quick wins') die al eerder in kaart zijn gebracht na onderzoeken door de GAB, Ongehinderd en de coördinator Toegankelijkheid, worden zo snel mogelijk aangepakt.

We versterken de mogelijkheden voor participatie bij nieuwe en bestaande ontwikkelingen in de openbare ruimte en zorgen voor duidelijke feedback, waardoor inwoners actief kunnen bijdragen aan het verbeteren van de toegankelijkheid en de voortgang kunnen volgen. De gemeente hecht aan het borgen van samenwerking met ervaringsdeskundige mensen met een beperking. We kijken naar mogelijkheden om de overdracht van kennis en eerder gemaakte afspraken nog beter te borgen, bijvoorbeeld bij een personeelsswissel. De gemeentelijke organisatie zet nog meer in op goede vastlegging van informatie, zodat ook de samenwerking tussen de gemeente en de belangenorganisaties geborgd blijft.

3.1 Toegankelijkheid openbare ruimte

De visie van de gemeente op een toegankelijke leefomgeving vormt de kern van het beleidsplan voor de komende twee jaar. Met een gestructureerde aanpak wil de gemeente concrete verbeteringen doorvoeren, waarbij fysieke toegankelijkheid wordt bevorderd. De planning voor 2024-2025 omvat diverse initiatieven gericht op bewustwording, openbare ruimte, speeltuinen, hotspots, en nauwe samenwerking met belanghebbende partijen. Voor de openbare ruimte maken we gebruik van de eerdere onderzoeken naar knelpunten in de openbare ruimte in Gouda op het gebied van toegankelijkheid die zijn uitgevoerd door Ongehinderd, de Groene Hart Rekenkamer en de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking.

De aanbevelingen van het Groene Hart Rekenkamer-onderzoek zijn integraal overgenomen in de Lokale Inclusie Agenda 2024-2025. We gaan de komende twee jaar actief aan de slag met de uitvoering van concrete verbeteringen op het gebied van inclusie en toegankelijkheid, zoals aanbevolen door de Rekenkamer. Het aanpakken van deze knelpunten gebeurt in samenspraak met mensen die zelf ervaring hebben met beperkingen. Medewerkers van de gemeente, zoals de coördinator Toegankelijkheid en projectleiders, gaan regelmatig zelf de stad in met ervaringsdeskundigen om op locatie te kunnen toetsen wat er precies nodig is.

We gaan onderzoeken hoe we kunnen zorgen voor een betere kennisoverdracht en borging van contacten met ervaringsdeskundigen zoals de Goudse Adviesraad voor mensen met een beperking, zodat er geen belangrijke informatie verloren gaat en dat de continuïteit wordt geborgd. Ook gaan we onderzoeken hoe we kunnen zorgen voor een betere digitale toegankelijkheid van documenten en ervoor zorgen dat aandacht voor toegankelijkheid een vast onderdeel wordt van de projectstructuur.

De gemeente werkt aan een toegankelijke leefomgeving volgens het beheerplan Openbare Ruimte 2023-2029. De gemeente heeft de uitdagingen en knelpunten per gebied geïnventariseerd, waardoor een gedegen basis wordt gelegd voor gerichte verbeteringen. Als problemen met toegankelijkheid snel en gemakkelijk op te lossen zijn doen we dit direct. De aanpak van toegankelijkheid is meegenomen in het beheerplan 2023-2029, zodat ingrepen in de openbare ruimte, zoals het ophogen van straten, op de meest efficiënte manier kunnen worden uitgevoerd, in combinatie met andere werkzaamheden en daardoor niet meer kosten dan nodig.

Ook gaat de gemeente meer bekendheid geven aan de mogelijkheid om knelpunten in de openbare ruimte te melden via de Slim Melden app of via het mailadres toegankelijk@gouda.nl. We gaan onderzoeken hoe we tegemoet kunnen komen aan de uitgesproken behoefte van de GAB aan meer persoonlijk contact met ambtenaren na het doen van een melding.

De gemeente gaat door met het inventariseren en aanpakken van makkelijk op te lossen knelpunten in de openbare ruimte ('quick wins'), zodat continu verbeteringen worden doorgevoerd op locaties waar dit het meest urgent is. De toegankelijkheidscoördinator is doorlopend aanwezig bij de toetsingsoverleggen van projecten openbare ruimte van de gemeente om ervoor te zorgen dat toegankelijkheidsnormen waar mogelijk worden geïntegreerd in nieuwe projecten.

3.2 Aanpak toegankelijkheid gemeentelijk vastgoed

Het is belangrijk dat gemeentelijke gebouwen toegankelijk zijn voor iedereen, inclusief mensen met een beperking, om gelijkheid en sociale inclusie te bevorderen. Toegankelijke gebouwen vergemakkelijken de deelname van mensen met een beperking aan sociale, culturele en economische activiteiten in Gouda. Daarom zal de toegankelijkheid van het Huis van de Stad verder verbeterd worden door het installeren van nog meer automatische deurdrangers, zodat mensen met een beperking zelfstandig de deuren op alle verdieping van het Huis van de Stad kunnen openen.

De Groene Hart Rekenkamer heeft in 2023 een onderzoek uit laten voeren door onderzoeksbureau Parma Groep naar de toegankelijkheid in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Zuidplas. De Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar het beleid en praktijk rondom toegankelijkheid in deze gemeenten. Een deel van het onderzoek deed de Rekenkamer samen met de doelgroep. Met het resultaat van dit onderzoek, de 'Rapportage onderzoek Toegankelijkheid Gouda' (2023) heeft de Groene Hart Rekenkamer de gemeente geadviseerd om met een plan te komen hoe alle gemeentelijke gebouwen op termijn in aanmerking kunnen komen voor het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid.

De komende jaren gaan we aan de slag met de aanbevelingen van de Groene Hart Rekenkamer. De uitvoering vindt plaats volgens het voorgesteld raadsvoorstel 'verbetering toegankelijkheid gemeentelijk vastgoed'. Alvorens overgegaan kan worden met de uitvoering dient er bestuurlijke besluitvorming plaats te vinden in de gemeenteraad. Naar verwachting vindt de besluitvorming plaats in het eerste kwartaal van 2024, waarna meteen kan worden gestart met de uitvoering. De uitvoeringsplanning zal in samenwerking met de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking (GAB) worden afgestemd en zal in het Plan van Aanpak Toegankelijkheid worden opgenomen.

De komende jaren wordt de toegankelijkheid verbeterd van veertig (semi-) publieke gebouwen in Gouda. Dit zijn gebouwen die in beheer zijn van de gemeente en die (grotendeels) open zijn voor inwoners en bezoekers. Denk hierbij aan het Cultuurhuis, Filmhuis en het Huis van de Stad. Per gebouw worden maatregelen genomen om de toegankelijkheid te verbeteren waardoor alle bezoekers met verschillende beperkingen de gemeentelijke gebouwen kunnen betreden en gebruik kunnen maken van de aanwezige faciliteiten. Daarbij streeft de gemeente naar een hoog

ambitieniveau (Goud) van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid. Het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid wordt gebruikt als indicator om de mate van toegankelijkheid van een gebouw uit te drukken. In de aankomende drie jaar, 2024-2026, is het doel om de 40 gebouwen te voorzien van het Nederlands Keurmerk voor Toegankelijkheid dat aansluit bij het advies van Ongehinderd die deze gebouwen in opdracht van de gemeente heeft getoetst aan toegankelijkheidseisen.

Ook het icoon van Gouda, het oude Stadhuis op de Markt wordt toegankelijker gemaakt, in afstemming met de GAB. De GAB geeft aan dat het proces rondom het toegankelijker maken van het Stadhuis tot nu toe goed is verlopen. Zij zijn in een vroeg stadium betrokken door de projectleider en de architect was aanwezig bij de feedback-sessie. Na een test met een leden van de GAB die gebruikmaken van een elektrische rolstoel bleek dat het nodig was om de afmetingen van de lift te vergroten. Er is ook naar de toegankelijkheid van de trappen gekeken. Een goede trapleuning kan namelijk ook het verschil maken voor mensen die slecht ter been zijn. Leden van de GAB geven aan: "Wij vragen niet het onmogelijke. We begrijpen dat er soms concessies gedaan moeten worden. Maar dan kun je zeggen dat we in gezamenlijkheid tot dat besluit zijn gekomen".

Voor de gemeente Gouda is het belangrijk dat alle gebouwen in onze stad toegankelijk zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor iedereen, met specifieke aandacht voor mensen met een beperking. Ook bij gebouwen die niet in beheer of eigendom zijn van de gemeente gaan we kijken hoe we de toegankelijkheid kunnen bevorderen. Daarom blijft de gemeente in gesprek met Goudse ondernemers over hoe de toegankelijkheid van winkels en horeca verbeterd kunnen worden en gaan we aan de slag met de MBK Toegankelijke Route door Gouda. De toegankelijkheidsinformatie van deze locaties wordt ook weergegeven in de Ongehinderd app. Met deze informatie krijgen inwoners en bezoekers met een beperking inzicht in waar zij zelfstandig op pad kunnen, kunnen genieten van een kop koffie en lekker kunnen winkelen.

3.3 Inclusieve speeltuinen en beweegplekken

De gemeente richt zich doorlopend op het verbeteren van de toegankelijkheid van speeltuinen voor kinderen en ouders/verzorgers met een beperking. Hier plaatst de gemeente inclusieve speeltoestellen bij geplande vervanging, waardoor speelplekken uiteindelijk voor iedereen toegankelijk worden. Bij de aanleg van nieuwe speelvoorzieningen wordt steeds minimaal één inclusief speeltoestel geplaatst. Op plekken waar toestellen vervangen worden, wordt gekeken of er behoefte is aan een inclusief speeltoestel. Het gaat niet alleen over kinderen, maar ook over ouders met een beperking. Dus werken we ook aan de toegang naar de speeltuinen door te zorgen voor een geschikte ondergrond, zodat ouders in een rolstoel ook bij hun spelende kind kunnen komen.

In het AD stond op 15 maart 2023: 'Zeven speeltuinen in Gouda op de schop zodat ook kinderen met fysieke beperking kunnen spelen'. Daarom zijn in 2023 bij de speeltuinen Klipperwerf, Oranjeplein, Zoutmanplein, Gloriantplatsoen en Groenhovenpark speeltoestellen geplaatst voor kinderen met een beperking. In 2023 zijn twee sport/speel locaties (Steinse Groen en Goverwelle Pad) beter toegankelijk gemaakt. Deze locaties zijn van gravel naar asfalt gegaan.

Ook in 2024 en daarna worden in verschillende speeltuinen toegankelijke speeltoestellen geplaatst. Zoals bij het Boegpad, Watergras en het Groenhovenpark. Een uitdaging bij het toegankelijker maken van speeltuinen is dat bij de vervanging van speeltoestellen de buurtbewoners zelf mogen kiezen voor een nieuw speeltoestel, maar dat deze toestellen zijn in veel gevallen niet volledig inclusief zijn. Daarom wordt waar mogelijk gekozen voor het bijplaatsen van een inclusief speeltoestel door de gemeente als daar ruimte voor is in de speeltuin. In een digitaal logboek wordt nu bijgehouden of een toestel toegankelijk is. Met het oog op de toekomst kan er bij vervanging dan een gelijkwaardig toegankelijk toestel voor terugkomen. Kinderen en

jongeren met een beperking of hun ouders/verzorgers zullen nog meer worden meegenomen in het toegankelijker maken van speeltuinen.

Toegankelijkheid is meer dan alleen het gebruik van een rolstoel. Gouda kijkt ook naar toestellen met bredere trappen en handgrepen voor kinderen die slecht ter been zijn, zitplekken net voorbij de drukte waar kinderen prikkelarm kunnen rusten en zintuigprikkelende toestellen voor kinderen die bijvoorbeeld een visuele of auditieve beperking hebben. Een voorbeeld daarvan is een watertoestel in Steinse Groen dat positief is ontvangen door de buurt.

We gaan nog meer inzetten op toegankelijke beweegplekken voor iedereen, gericht op kinderen, maar ook jongeren en volwassenen. Er is momenteel te weinig aanbod voor jongeren met een beperking. In samenwerking met SPORT•GOUDA onderzoekt de gemeente ook of sportparken en 'openbare beweegruimte' toegankelijk kunnen worden gemaakt. Bijvoorbeeld door bij de Steinse Groen de ondergrond te vervangen voor asfalt en bij Park Atlantis een sporttoestel te plaatsen dat ook in een rolstoel te gebruiken is.

3.4 Rolstoeltoegankelijke openbare toiletten

Het is belangrijk dat overal in Gouda openbare toiletten toegankelijk zijn, vooral voor mensen in een rolstoel of met een chronische ziekte. Door ondernemers te motiveren om rolstoeltoegankelijke openbare toiletten te bieden, zorgen we ervoor dat iedereen in Gouda, ongeacht hun mobiliteit, gemakkelijk gebruik kan maken van toiletvoorzieningen. Of iemand nu op zoek is naar een baby-verschoontafel of een rolstoeltoegankelijk toilet: de gemeente wil ervoor zorgen dat openbare toiletten beter vindbaar zijn en gebruikt daarvoor de Hoge Nood-app en andere communicatiemiddelen van de gemeente. In het eerste kwartaal van 2024 wordt een inpandige fietsenstalling bij de Nieuwe Markt gerealiseerd. Hier zal ook een rolstoeltoegankelijk openbaar toilet zijn. Er komt ook een nieuwe, toegankelijke toiletgroep op de begane grond van het Stadhuis op de Markt.

3.5 Ondersteuning verenigingen, clubs en vrijwilligersorganisaties

Begin 2024 start de gemeente met de 'subsidieregeling ter verbetering van het gebruik van verenigingsgebouwen', waarmee initiatieven worden geselecteerd die ondersteuning behoeven, om zo de toegankelijkheid van verenigingsgebouwen in Gouda te verbeteren. Met deze regeling kunnen verenigingen, clubs en vrijwilligersorganisaties in Gouda financiële steun krijgen om hun gebouw toegankelijker te maken, zodat mensen met beperkingen gemakkelijk kunnen deelnemen aan het verenigingsleven.

3.6 Toegankelijke parkeervoorzieningen

In Gouda zijn 170 algemene gehandicaptenparkeerplaatsen (GPV's) aangelegd. Deze parkeerplaatsen kunnen gebruikt worden door iemand die een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) heeft. We gaan onderzoeken hoe we gehandicapten-parkeervoorzieningen verder kunnen verbeteren, in samenspraak met mensen met een beperking. Hierbij zal aandacht worden besteed aan de behoefte van mensen met een beperking om het aantal beschikbare plekken te behouden of uit te breiden, te vrijwaren van oneigenlijk gebruik (bijvoorbeeld als containerplek) en de juiste afmetingen van de plekken. Mensen met een beperking maken vaak gebruik van een aangepaste auto. Een hulpmiddel wordt vaak via achterdeuren, zijdeuren of achterklep uitgeladen door middel van een vaste rijplaat of kofferbaklift. De ruimte achter en naast de parkeerplaats mag niet belemmerd worden door bijvoorbeeld palen met verkeersborden en andere obstakels.

Op de Algemene gehandicaptenparkeerplaatsen in Gouda, hoeven houders van een gehandicaptenparkeerkaart niet te betalen. Gouda heeft daarnaast de digitale GPK-vergunning, waarmee mensen met een beperking in Gouda gratis parkeren mogen parkeren op alle betaalde parkeerplaatsen. De Goudse adviesraad voor mensen met een beperking (GAB) geeft aan dat zij blij zijn met het systeem voor digitale vergunning, waardoor zij ook op reguliere plekken kunnen staan met een GPV-vergunning, waardoor er meer mogelijkheden zijn om te parkeren.

Op een 21 gehandicaptenparkeerplaatsen in Gouda gelden aangepaste gebruikerstijden van 09:00 – 21:00u. Buiten deze tijden wordt de GPV een parkeerplaats die voor iedereen te gebruiken is. Uit de participatiebijeenkomsten kwam naar voren dat dit als een onwenselijke inperking wordt ervaren door mensen met een beperking die deze GVP's buiten de gestelde tijden nodig hebben. Zij merken dat deze plekken nu vaak bezet zijn in de ochtend, terwijl dan juist gebruik willen maken van een gehandicaptenparkeerplaats. We gaan in overleg met ervaringsdeskundigen van de GAB of de gebruikerstijden voor deze GPV's kunnen worden aangepast of opgeheven om zo de bewegingsvrijheid te vergroten.

3.7 Toegankelijk openbaar vervoer

De gemeente Gouda werkt aan het verbeteren van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Onze verantwoordelijkheid ligt met name bij de bushaltes, waarbij we samenwerken met verschillende partijen zoals het Rijk, provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat. In het Bestuursakkoord Toegankelijkheid Openbaar Vervoer 2022-2032 staan de afspraken tussen het Rijk, gedeputeerde staten van de provincies en vervoerbedrijven over de toegankelijkheid in het openbaar vervoer (OV). We zetten als gemeente in op de toegankelijkheid van de bushaltes en stellen wij een planning op om ook de resterende haltes toegankelijk te maken. Tijdens het onderhoud van deze haltes nemen wij direct maatregelen om ze toegankelijk te maken.

We spreken ook vervoersbedrijven aan op de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat bussen rolstoelvriendelijk zijn en dat zij ook investeren in de toegankelijkheid van het openbaar vervoer. De Q-bus is hier een voorbeeld van, waarbij rolstoeltoegankelijke bussen worden ingezet, en de buurtbussen worden aangepast. Een ander belangrijk aspect is het betrekken van ervaren OV-reizigers met een beperking, de zogenaamde OV-ambassadeurs. Zij delen hun ervaringen en kennis met andere reizigers en met het Rijk, vervoersbedrijven en gemeenten.

4 Sociale inclusie

We stimuleren sociale inclusie in Gouda en omarmen de diversiteit van onze inwoners. Door activiteiten en initiatieven mogelijk te maken waarin diversiteit en inclusie centraal staan, ontstaan er connecties tussen Gouwenaars van verschillende leeftijden, culturele achtergronden, geslachten, verscheidenheid in genderidentiteit en seksuele oriëntatie en diverse beperkingen. We willen een gemeenschap creëren waarin iedereen zich betrokken voelt en de kans krijgt om actief deel te nemen aan het gemeenschapsleven, ongeacht wie ze zijn of welke uitdagingen ze ervaren. Het doel is een omgeving te bevorderen waarin diversiteit wordt gewaardeerd en waar gelijke kansen voor iedereen centraal staan.

We zetten in op sociale inclusie door aandacht te besteden aan inclusieve vieringen en herdenkingen, zoals de Week van de Toegankelijkheid en de Regenboogweek, en initiatieven op dit vlak mede mogelijk te maken. Een mooi voorbeeld zijn van een project dat de gemeente ondersteunt zijn de Zintuiglijke stadswandelingen van Stichting 'Ogen en Oren Tekort', waarbij het verhaal van de stad Gouda wordt verteld in gebaren en deelnemers de stad beleven vanuit het oogpunt van iemand die niet goed kan horen.

Ook blijven we ons als gemeente inzetten voor goede ondersteuning voor Goudse inwoners zodat iedereen mee kan doen en mensen niet buiten spel komen te staan door kansenongelijkheid, armoede of een gebrek aan taal- en/ of digitale vaardigheden. Dat is de kern van het sociaal beleid. In het verlengde daarvan is het inclusiebeleid ontwikkeld, met aandacht voor het tegengaan van discriminatie, validisme, racisme en andere vormen van uitsluiting.

De gemeente streeft naar een samenleving waar Gouwenaars niet beginnen met oordelen, maar met naar elkaar luisteren. Waar nieuwkomers niet worden gezien als vreemdelingen, maar als nieuwe Gouwenaars en waar je achternaam geen effect mag hebben op je kans op een baan of stage. Ons beleid gaat steeds uit van het voorkomen en het wegnemen van drempels in de samenleving.

4.1 Toegankelijke zorg en ondersteuning van de gemeente

Als gemeente zetten we ons in om passende en kwalitatief goede ondersteuning te blijven bieden aan Goudse inwoners die dat nodig hebben. Het gaat om maatschappelijke ondersteuning, taalaanbod, jeugdhulp, schuldhulp en dienstverlening en ondersteuning op het gebied van Werk en Inkomen. Deze ondersteuning organiseren en bieden we het liefst dichtbij de inwoners zonder dat daarvoor een indicatie van de gemeente nodig is. Wanneer er wel een indicatie nodig is, dan spannen we ons in om deze ondersteuning zo snel mogelijk en zonder onnodige administratieve lasten voor de inwoner te bieden. Hoe we dit doen, bespreken en evalueren we als gemeente met regelmaat met de inwoners waar het om gaat, onze partners in de stad, ervaringsdeskundigen, de Goudse Adviesraad Sociaal Domein en Goudse Cliëntenraad.

Sociale inclusie betekent dat we streven naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht hun achtergrond of eventuele beperkingen, de kans krijgt om volwaardig deel te nemen aan het sociale leven. We kijken hiervoor naar het sociale model, dat zich richt op het wegnemen van obstakels die mensen kunnen tegenkomen, met als voorbeeld de inzet op Eigen Regie. Eigen Regie houdt in dat individuen zelf de controle hebben over hun eigen leven. Het idee is dat iedereen de mogelijkheid heeft om actief bij te dragen aan de maatschappij en zelf keuzes te maken die hun leven beïnvloeden. Het doel is om diversiteit te waarderen en ervoor te zorgen dat iedereen gelijke kansen heeft om volledig deel te nemen aan het leven in de samenleving. In juli 2022 heeft Margit van Hoeve van de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking een presentatie gegeven aan WMO-consulenten over het thema Eigen Regie. Zij is mede-auteur van de publicatie: 'Eigen regie als basis: een spoorboekje voor het werken met mensen in een afhankelijke situatie'. Hierna volgde een gesprek aan de hand van stellingen om een beter begrip te krijgen van wat eigen regie inhield bij de ondersteuning van inwoners vanuit Jeugdhulp en de Wmo.

4.2 Ontmoeten en meedoen in de buurt

Wij gaan de komende jaren aan de slag met het versterken van de buurthuizen, wijkhuiskamers en ontmoetingscentra in Gouda, waardoor deze levendige en aantrekkelijke plekken worden voor inwoners. Dit om deze plekken nog levendiger en aantrekkelijker te maken voor onze inwoners. Alle buurtontmoetingscentra krijgen met ingang van 2024 een vast aanspreekpunt met voldoende beschikbare uren om dagelijks contact te leggen met inwoners. Ons doel is om ervoor te zorgen dat alle ontmoetingscentra zo toegankelijk mogelijk zijn. We waarderen enorm de tomeloze inzet van de vele vrijwilligers in Gouda die deze activiteiten mogelijk maken.

Wij geloven in de kracht van ontmoeting, delen en elkaar helpen. We willen levendige plekken creëren waar onze inwoners graag samenkomen. Daarom ondersteunt de gemeente initiatieven van inwoners, bieden wij hulpen ondersteuning aan vrijwilligers en mantelzorgers, faciliteren wij sociale activiteiten en bieden wij een plek voor inwoners die het moeilijk hebben.

Om de toegang tot de sociale voorzieningen te verbeteren, zullen wij zorgen voor een beter overzicht van de sociale kaart en het beschikbare aanbod in onze stad. Ook gaan wij nog meer in gesprek met inwoners om te toetsen wat de behoeftes zijn van verschillende doelgroepen. We bieden deze informatie op verschillende manieren aan, bijvoorbeeld via de Buurtvoorlichters, zodat iedereen op de hoogte kan blijven van wat er allemaal wordt georganiseerd in Gouda.

4.3 Gouda Inclusief: dialoog en tolerantie van verschillende perspectieven

De gemeente zet zich in de jaren 2024 en 2025 actief in voor gezamenlijke programmering van activiteiten rondom Herdenken en Vieren op het gebied van Diversiteit & Inclusie, in lijn met het gedachtegoed van Gouda. Het gedachtegoed van Gouda, in lijn met beroemde Gouwenaars zoals Erasmus en Coornhert, omvat waarden van tolerantie, vrijheid van denken en een streven naar harmonie in diversiteit. Erasmus, als een beroemde humanist, benadrukte intellectuele vrijheid en dialoog als middelen om begrip te bevorderen. Coornhert, een humanistische denker uit Gouda, stond voor religieuze tolerantie en sociale rechtvaardigheid. Door deze principes te omarmen, streeft Gouda ernaar een gastvrije en diverse gemeenschap te zijn waarin mensen zich geaccepteerd en verbonden voelen. Ook in het plan voor de herbestemming van het Stadhuis staan het thema 'eigenzinnig samenleven' en de functies inspireren, viëren en ontmoeten centraal.

De gemeente Gouda zet zich actief in voor een inclusieve en diverse stad, met een specifieke focus op scholen en het maatschappelijk middenveld. We gaan intensiever samenwerken met lokale organisaties zoals stichtingen, verenigingen en vrijwilligers om activiteiten te organiseren die inclusie bevorderen. Een belangrijk onderdeel van deze inspanningen is de versterking van bestaande initiatieven zoals het Platform Gouda Inclusief (het voormalige Anti-Discriminatie Platform), waar diverse organisaties gezamenlijk werken aan een inclusieve stad en het tegengaan van discriminatie. Daarnaast zullen we de samenwerking met het netwerk Bondgenoten intensiveren, waar vertegenwoordigers uit verschillende groepen in de Goudse samenleving samenkomen om inclusieve initiatieven te bevorderen. Ook het initiatief Bruggen Bouwen, gericht op het bevorderen van dialoog en samenwerking tussen kerken en moskeeën, krijgt actieve steun van de gemeente. Door deze samenwerkingsverbanden te versterken, streven we ernaar om een diverse en inclusieve gemeenschap te bevorderen waar iedereen zich welkom voelt.

Gouda kenmerkt zich door diverse stemmen, en de gemeente streeft naar een stad waarin luisteren naar elkaar centraal staat, zonder de verwachting dat alles altijd samenkomt. Dit betekent actieve betrokkenheid van vertegenwoordigers van doelgroepen bij beleidsontwikkeling,

het implementeren van diversiteitstraining, en het flexibeler maken van beleid om in te spelen op specifieke behoeften.

De gemeente zet hoog in op het faciliteren van ontmoetingen door actieve organisatie van ontmoetingsplekken en het faciliteren van stadsgesprekken. Dit initiatief bevordert het contact tussen diverse gemeenschappen en draagt bij aan een inclusieve samenleving. Om het sociale aanbod beter zichtbaar te maken, neemt de gemeente concrete stappen om de toegankelijkheid te verbeteren. Het doel is inwoners te helpen makkelijker de juiste informatie te vinden en gebruik te maken van beschikbare voorzieningen.

We gaan verder met het versterken van samenwerkingen met diverse gemeenschappen in Gouda, waarbij wordt ingezet op burgerschapseducatie, het bevorderen van begrip en respect, en het faciliteren van ontmoetingen tussen Gouwenaars met verschillende achtergronden en levenservaringen.

4.4 De aanpak van discriminatie in Gouda

In de periode 2024 en 2025 zal de gemeente Gouda de aanpak van discriminatie verder versterken. We willen ervoor zorgen dat iedereen begrijpt wat discriminatie is en hoe je het kan melden als het gebeurt. Discriminatie betekent oneerlijk behandeld worden vanwege iets waar je niets aan kunt doen, zoals je huidskleur, geloof, afkomst, hoe je eruitziet of van wie je houdt. Het is belangrijk dat we iedereen met respect behandelen, ongeacht hoe verschillend we ook mogen zijn. We vinden het belangrijk dat iedereen anders mag zijn en dat we dat vieren.

Samen met diverse lokale organisaties blijven we door gaan met de aanpak van discriminatie. Ook cultuur draagt bij aan het tonen van verschillende perspectieven en stimuleren van een dialoog. Middels de regeling Subsidie Cultuur: Innovatie & Ontwikkeling worden diverse culturele projecten ondersteund die hieraan bijdragen.

We gaan het nog makkelijker en toegankelijker maken om discriminatie te melden. Als iemand melding maakt van discriminatie is er onafhankelijke en gratis hulpverlening beschikbaar. Discriminatie melden kan bij Stichting iDb, die namens de gemeente Gouda actief is in de regio Hollands Midden en Haaglanden. We zetten als gemeente in op de toegankelijkheid en herkenbaarheid van Stichting iDb als antidiscriminatievoorziening, bijvoorbeeld via de nieuwe website [Goudainclusief.nl](https://goudainclusief.nl), aandacht op sociale media en tijdens stadsgesprekken in de ontmoetingscentra. Op die manier kan de gemeente helpen om discriminatie tegen te gaan en ervoor zorgen dat iedereen gelijk wordt behandeld. Het helpt ook om bewustzijn te creëren over wat wel en niet acceptabel is, waardoor onze stad een plek wordt waar iedereen zich veilig en gerespecteerd voelt. Situaties waarin mensen ongelijk worden behandeld moeten niet worden genegeerd. Bijvoorbeeld uitschelden op basis van afkomst, huidskleur, handicap of seksuele geaardheid.

Het melden van discriminatie heeft zin, niet alleen voor de melder maar voor de hele samenleving. Melden betekent grenzen stellen, mogelijk straffen van daders en maatregelen om discriminatie te voorkomen. Het draagt bij aan het voorkomen van toekomstige slachtoffers en bevordert een inclusieve samenleving. Daarna kunnen passende maatregelen worden genomen, zoals het aanspreken van de personen die discriminerend gedrag vertonen, het bieden van ondersteuning aan het slachtoffer, of het nemen van juridische stappen als dat nodig is. Het doel is om ervoor te zorgen dat discriminatie wordt gestopt en dat mensen zich bewust worden van de gevolgen van hun gedrag. Zo zetten we ons in voor gelijke behandeling en een inclusieve samenleving voor iedereen.

4.5 Regenboogstad

Gouda heeft sinds 2018 de status van regenboogstad, wat betekent dat we streven naar respect en gelijke behandeling voor iedereen, ongeacht seksuele oriëntatie, genderidentiteit of geslachtskenmerken, zoals vastgelegd in de Uitvoeringsagenda Gouda Regenboogstad 2023-2026. Daarbij werken we samen met de Regenboog Alliantie Gouda. Om deze doelen te bereiken neemt de gemeente verschillende maatregelen.

Belangrijke thema's in het uitvoeringsplan zijn onderwijs, veiligheid, zorg en participatie.

Binnen het thema onderwijs staan emancipatie, veiligheid en sociale acceptatie van jonge lhbtq+ personen centraal. Met ingang van 1 augustus 2021 zijn alle scholen wettelijk verplicht om te zorgen voor de veiligheid en acceptatie van lhbtq+ jongeren in de klas. Dit geldt voor zowel basisscholen als het voortgezet onderwijs.

In Gouda wordt veel gedaan om dit te realiseren. Zo worden er gastlessen en burgerschapslessen aangeboden door de Brede School met als doel het onderwijs inclusiever te maken. Op aanvraag en in overleg geeft de Stichting Regenboog Alliantie voorlichting op scholen voor middelbaar onderwijs. Verder hebben Gender Sexuality Alliances (GSA's) steeds meer een rol in het lhbtq+ vriendelijker maken van onderwijs. Hierdoor komt er ook meer aandacht voor dagen als Paarse Vrijdag en Coming-Outdag. De Stichting Regenboog Alliantie legt contact met de GSA's en probeert hen waar nodig te ondersteunen. Ook is de stichting in gesprek met schoolbestuurs van middelbare- en MBO scholen om de sociale veiligheid van lhbtq+ leerlingen te bevorderen.

Ook zorgdragen voor een veilige leefomgeving en openbare ruimte voor lhbtq+ personen is een thema waar nadrukkelijk aandacht naar uit gaat.

We streven naar veilige ruimtes waar alle Gouwenars zichzelf kunnen zijn zonder angst voor discriminatie, zoals het maandelijkse Regenboogcafé in Cultuurhuis Garensponnerij. We bieden specifieke steun en begeleiding aan inwoners die dit nodig hebben. Gouwenars kunnen bij vragen over gender en seksualiteit terecht bij de sociaal werkers van Sociaal Team Gouda.

De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties en stichting iDb aan het bevorderen van inclusie en tegengaan van discriminatie. Een belangrijk aandachtspunt is het vergroten van de bekendheid en meldingsbereidheid van discriminatie. Hiervoor werkt de gemeente samen met antidiscriminatiebureau Stichting Inclusie en Discriminatiebestrijding (iDb). Met deze stichting is er een meldpunt voor discriminatie opgezet.

We willen zorgen voor bewustwording over LHBTIQ+ personen (lesbisch, homo, biseksueel, transgender, intersekse, queer) en de uitdagingen waarmee deze gemeenschap wordt geconfronteerd.

We zorgen ervoor dat informatie en diensten voor alle inwoners toegankelijk zijn en betrekken actief de LHBTIQ+ gemeenschap bij het ontwikkelen van gemeentelijk beleid.

Op die manier willen we ervoor zorgdragen dat ook het gemeentelijk aanbod op het gebied van zorg en ondersteuning inclusiever wordt voor lhbtq+ personen.

Met een subsidie aan de Regenboog Alliantie Gouda ondersteunen we diverse Regenboogevenementen in onze gemeente, zoals de Regenboogweek en Coming-Outdag. De werkgroep Sport & Inclusie Gouda heeft als doel en bewegen en sportparticipatie voor alle Gouwenars mogelijk te maken. Dit is een samenwerking van de gemeente met SPORT.GOUDA, de Regenboog Alliantie, Stichting voor Inclusie en Discriminatie en voetbalvereniging De Jodan Boys.

4.6 Inclusieve arbeidsmarkt

In de komende periode, van 2024 tot 2025, blijft de gemeente Gouda zich inzetten voor het versterken van diversiteit en inclusie op de regionale arbeidsmarkt. Dit is belangrijk omdat het bijdraagt aan gelijke kansen biedt voor alle Gouwenaars, ongeacht hun achtergrond of beperking. Het doel is een gelijkwaardige samenleving waarin diverse talenten volledig kunnen deelnemen en bijdragen.

Hierbij speelt het Werkgeversservicepunt Midden-Holland een belangrijke rol door inclusief ondernemen te bevorderen. Adviserend contact met bedrijven in de arbeidsmarktregio, dagelijkse gesprekken en het delen van positieve voorbeelden via diverse mediakanalen staan centraal in deze inspanningen. Het doel is om steeds meer bedrijven aan te moedigen inclusief te ondernemen. Daarnaast draagt het jaarlijkse evenement BKBB (Binnenkijken bij Bedrijven) bij aan inclusie door drempels weg te nemen. Het biedt mensen de kans een kijkje te nemen in bedrijven waar ze mogelijk willen werken, met jaarlijks zo'n 100 deelnemende bedrijven. Ook organiseert het Werkgeversservicepunt banenmarkten gericht op werkgevers die openstaan voor inwoners met een arbeidsbeperking en anderstaligen, en op inclusie en de arbeidsmarkt.

Social Return inspanningen van bedrijven en organisaties in de inkoop- en leveranciersketen vormen een belangrijk onderdeel van het beleid om inclusief ondernemen te bevorderen. Hetzelfde geldt voor subsidierelaties van de gemeente. Sinds medio 2023 is het social return-beleid regionaal geharmoniseerd en onder gebracht bij het WerkgeversServicepunt Midden-Holland. Het blijft ook de komende jaren een belangrijke pijler in het regionale arbeidsmarktbeleid om inclusie te bevorderen. Het draagt immers bij aan het realiseren van meer werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook voor doelgroep nieuwkomers.

Discriminatie op de arbeidsmarkt heeft continu aandacht bij alle gemeentelijke consultants werk en bij alle adviseurs van het Werkgevers Service Punt. Met discriminerende werkgevers wordt in gesprek gegaan en wanneer zij blijven discrimineren wordt de WSP samenwerking met de werkgever stopgezet. Ook wordt er samengewerkt met MBO Rijnland en het Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) om stage discriminatie tegen te gaan.

4.7 Inclusie in het onderwijs

In de periode van 2024 tot 2025 zet de gemeente Gouda zich in voor het bevorderen van de toegankelijkheid van Goudse scholen en voor inclusief onderwijs. Zo ondersteunt de gemeente Goudse scholen bij de inzet op basisvaardigheden zoals lezen en schrijven met de aanpak Laaggeletterdheid. Zo subsidieert de gemeente het onderzoek taalontwikkeling vanuit de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs) en de Brede School Taalacademie vanuit het Taalakkoord. Ook wordt verder ingezet op de aanpak van segregatie in het onderwijs op basis van de Goudse Onderwijsagenda.

Op Goudse scholen worden gastlessen aangeboden die helpen om discriminatie tegen te gaan, bijvoorbeeld het Tolerantie-lespakket, dat is ontwikkeld door de Goudse Stichting 21 Maart. Voor het voortgezet onderwijs is er de Scholierendialoog, waarbij jongeren met verschillende achtergronden met elkaar in gesprek gaan. Uit gesprekken is naar voren gekomen dat scholen in Gouda steeds meer aandacht besteden aan inclusie, vooral in het kader van burgerschapsvorming. De gemeente wil hierin een voortrekkersrol spelen door scholen te ondersteunen en aan te moedigen gebruik te maken van gastlessen en lespakketten via de Brede School. Ook worden tijdens de jaarlijkse Week van Respect gastlessen aangeboden aan scholen, met speciale aandacht voor de diversiteit in Gouda en het bevorderen van begrip en respect voor elkaar. Er worden momenteel gesprekken gevoerd met scholen in het voortgezet onderwijs, zoals de Goudse Waarden over samenwerking op het gebied van burgerschapsonderwijs. Hierbij is

ook het nieuw gevormde platform Gouda Inclusief nadrukkelijk betrokken. De aangesloten organisaties brengen hun gezamenlijke onderwijsaanbod op het gebied van burgerschap en inclusie in kaart, opdat het vervolgens afgestemd en inzichtelijk kan worden aangeboden aan de onderwijsinstellingen – zowel voor het primair als voor het voortgezet onderwijs.

Een specifiek doel is om Goudse kinderen met een beperking de mogelijkheid te bieden om in eigen stad naar school te gaan. Het samenwerkingsverband Primair Onderwijs onderzoekt momenteel de haalbaarheid van Mytylonderwijs in Gouda. Dit zijn faciliteiten die zijn aangepast voor kinderen met een lichamelijke beperking. In november 2023 heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden tussen de Goudse Adviesraad voor mensen met een Beperking (GAB) en het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden-Holland. Dit overleg stond in het teken van de ontwikkelingen rondom Mytylonderwijs in Gouda. Als vervolg hierop is besloten dat de GAB zal deelnemen aan de klankbordgroep die speciaal is opgezet voor dit thema. Ook worden ouders van kinderen met een beperking betrokken als ervaringsdeskundige met recente betrokkenheid bij het onderwijs. Deze stap is genomen om een breder en actueler perspectief te waarborgen binnen de klankbordgroep. De samenwerking tussen de GAB en het Primair Onderwijs Midden-Holland in deze klankbordgroep zal naar verwachting bijdragen aan een geïnformeerde en inclusieve dialoog over de ontwikkelingen in Mytylonderwijs in Gouda.

5 Sport en cultuur

In de komende tijd gaat de gemeente Gouda aan de slag met plannen zodat nog meer Gouwenaars kunnen sporten, bewegen en mee doen aan culturele activiteiten. De gemeente wil ook graag dat iedereen weet wat er allemaal te doen is en hoe je mee kunt doen. Bijvoorbeeld als je niet zoveel geld hebt, willen ze ervoor zorgen dat je toch mee kunt doen aan sport en leuke dingen. Kinderen uit gezinnen met een laag inkomen kunnen via de Rotterdampas met de tegoedbon voor sport en cultuur in Gouda gratis sporten of muziekles volgen. Zo wordt de stad een plek waar iedereen kan meegenieten en gezond kan opgroeien.

De gemeente wil ook dat de plekken waar je kunt sporten en spelen, zoals parken en speeltuinen, aantrekkelijk, toegankelijk en veilig zijn. We gaan ervoor zorgen dat sportgebouwen makkelijk te bereiken zijn, het liefst met speciale routes om te bewegen. Dat is handig, want zo wordt de stad nog toegankelijker om in rond te lopen, te fietsen en met een rolstoel of scootmobiel op pad te gaan.

De gemeente gaat deze acties verbinden met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), dat breed gericht is op het creëren van een gezonde leefomgeving. Ook komen deze doelen en de uitwerking daarvan nog uitgebreider terug in de Cultuurnota "Gouda sterker met cultuur!" en in de Sportnota "Ruimte voor sport in Gouda: een goede match!".

5.1 Sport

In de periode 2024-2025 zal de gemeente zich toeleggen op versterken en het uitbreiden van inzicht in het beschikbare aanbod, met specifieke aandacht voor het vergroten van de bekendheid van het Volwassenenfonds voor sport. Na een aanvraag bij het Volwassenenfonds kunnen volwassen inwoners van Gouda die rond het bestaansminimum leven financiële steun ontvangen voor contributie, lesgeld en materialen voor sport. De vele aanvragen voor sportdeelname binnen het Volwassenenfonds van de afgelopen jaren geven aan dat een regeling voor volwassenen in Gouda hard nodig is. Het is goed dat we in Gouda een dergelijke regeling hebben, maar het laat ook zien dat steeds meer Gouwenaars gebruik moeten maken van een financiële regeling. Om

de regeling toekomstbestendig te houden zoeken we naar uitbreiding in budget en aanbod waarbij ook deelname aan gewenste cursussen op het gebied van cultuur wordt opgenomen. In de afgelopen jaren is er in Gouda veel gebruik gemaakt van de Rotterdampas. Dankzij deze regeling kunnen gezinnen met minder financiële middelen ook hun kind gewoon mee laten doen aan sport en cultuur. De komende jaren blijven we hierop inzetten met een groter bereik en breder aanbod op de pas.

We zetten beweegmakelaars in om sport- en beweegvragen vanuit Gouwenars te matchen met Gouds sportaanbod. Een 'warme begeleiding' naar Gouds sportaanbod is belangrijk als we de ambitie hebben om iedereen mee te laten doen. Een eerste onbekende stap is voor doelgroepen in een kwetsbare positie soms al een stap te ver. Samen met de beweegmakelaars vergemakkelijken we deze stap door mee te denken over beweegbehoefte én over ondersteuningsbehoefte. We bouwen het netwerk van inclusief sporten verder uit.

We zetten sport en cultuur meer in om de mentale gezondheid te bevorderen. We zien dat veel jongeren de laatste jaren (sinds corona) kampen met gevoelens van eenzaamheid en angst. Sport en cultuur kunnen een steentje bijdragen aan het verminderen van die gevoelens. Ongeveer een op de twaalf kinderen en jongeren in Nederland groeit op in armoede. Zij sporten en bewegen vaak minder dan hun leeftijdsgenootjes uit gezinnen met een hoger inkomen. Ook ervaren zij meer belemmeringen om mee te doen aan sport- en beweegactiviteiten en culturele activiteiten en missen vaak een 10 essentiële stimulans in hun fysieke, mentale en sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor ouderen geldt dat deze steeds meer tot op hoge leeftijd thuis wonen. Fysieke en mentale problemen liggen daarbij op de loer. Ouderen, zeker na hun zeventigste jaar, zijn minder actief en vaker eenzaam. Recente initiatieven zoals Een tegen eenzaamheid (bridge) en Gouden dans (Schouwburg en Kwadraad Maatschappelijk Werk) zetten we in als good practices.

Ongeveer een op de tien Nederlanders heeft een matige of ernstige lichamelijke of verstandelijke beperking en kan hierdoor niet vanzelfsprekend meedoen in de maatschappij. Voor al deze groepen is het belangrijk om te gaan of blijven sporten en bewegen of om deel te nemen aan culturele activiteiten. Vanuit het regionale Samenwerkingsverband Aangepast Sporten blijven we de komende jaren dan ook inzetten op het bepalen van behoeften en het proberen daarop in te spelen. We gaan aan de slag met het uitbreiden en optimaliseren van het sport- en beweegaanbod, specifiek gericht op inwoners met een beperking en chronische aandoening. Daarnaast hebben we als doel om de bekendheid van aangepast sporten te vergroten, niet alleen onder mensen met een beperking maar ook onder intermediairs en professionals.

Een cruciaal streven is het wegnemen van praktische, sociale, of financiële belemmeringen voor mensen met een beperking en chronische aandoening om te sporten en bewegen. Hierbij wordt gestreefd naar een inclusief sportaanbod dat voor iedereen toegankelijk is. Een ander belangrijk doel is het ontwikkelen en uitbouwen van een regionaal netwerk van organisaties die kunnen bijdragen aan het aangepast sporten, zowel aan de aanbod- als de vraagzijde.

Bovenop deze regionale doelen heeft de gemeente Gouda extra specifieke doelen geformuleerd op het gebied van Aangepast Sporten. Dit omvat deskundigheidsbevordering bij Goudse sportaanbieders, diverse Goudse organisaties en inwoners. Hiermee wordt beoogd de lokale capaciteiten te vergroten en bewustwording te creëren omtrent aangepast sporten. Daarnaast wordt er specifieke aandacht besteed aan het verbeteren van de toegankelijkheid van sportaccommodaties. Hierbij wordt gestreefd naar fysieke aanpassingen en beleidsmaatregelen om ervoor te zorgen dat sportfaciliteiten voor iedereen bereikbaar zijn. Tot slot wordt er ingezet op het versterken en onderhouden van relaties met noodzakelijke afdelingen binnen de gemeente, wat bijdraagt aan een integrale aanpak van inclusief sporten in Gouda.

5.2 Cultuur

Cultuur is een middel om elkaar te ontmoeten, te leren en andere perspectieven te ontdekken. Het bevorderen van een divers en toegankelijk cultureel aanbod staat centraal in de uitvoeringsplannen voor 2024 en 2025, zoals ook vastgelegd in de Cultuurnota “Gouda sterker met cultuur!” 2023-2027. De gemeente Gouda streeft ernaar om cultuur breed toegankelijk te maken en tegelijkertijd sociale samenhang in de stad te bevorderen. Om deze doelen te realiseren, zijn verschillende acties gepland.

Er zijn afspraken gemaakt met culturele instellingen die een meerjarige subsidie ontvangen. Deze afspraken richten zich op het bereiken van een breed publiek in Gouda. Hiervoor worden zowel kwantitatieve als kwalitatieve gegevens gevraagd, bijvoorbeeld over de leeftijden van deelnemers en geografische spreiding van activiteiten in de stad. Vernieuwende projecten worden ondersteund via de subsidie Cultuur: Innovatie & Ontwikkeling. Deze subsidieregeling staat open voor zowel grotere als kleinere initiatieven. Een van de belangrijke beoordelingscriteria is de betekenis van het project voor de inwoners in Gouda. Hierbij wordt ook gekeken naar diversiteit en inclusie.

Ook de stadsprogrammeur en amateurkunstmakelaar spelen een belangrijke rol in het aanjagen van nieuwe initiatieven en samenwerkingen binnen het culturele veld. Een succesvol voorbeeld was het jongerenproject Express Yourself. Met Express Yourself bieden de Goudse Schouwbrug en Gro-Up jongerenwerk jongeren tussen de 14 en 25 jaar een podium om hun verhaal te delen en hun talent te laten zien. De komende tijd wordt bijzondere aandacht besteed aan het bevorderen van cultuurdeelname onder jongeren. Er zal onderzoek plaatsvinden om hierin beter inzicht te krijgen.

Ook het stimuleren van het delen van kennis en ervaring met betrekking tot diversiteit en inclusie blijft een belangrijk aandachtspunt. De culturele organisaties worden daarom aangemoedigd om de Code Diversiteit & Inclusie te hanteren als leidraad. Dit omvat onder andere het stimuleren van het gebruik van de Rotterdampas en het monitoren van afspraken over Social Return On Investment met gesubsidieerde culturele instellingen.

6 Toegankelijke dienstverlening en informatie

We vinden het belangrijk dat we dienstverlening en informatie zo vormgeven dat het uitnodigend is voor iedereen en dat iedereen er gebruik van kan maken. Ook als je een beperking hebt, of te maken krijgt met afnemende digitale vaardigheden. Bijvoorbeeld als je ouder bent of wordt.

Ook willen we de inclusieve samenleving zichtbaar te maken in onze tekst en beeldmateriaal. Door de gehele diversiteit van de Goudse samenleving af te beelden. Zodat mensen zich gewaardeerd voelen. En door na te denken over hoe we mensen benaderen en aanspreken. Iedereen moet zich welkom voelen en weten dat ze hier terecht kunnen, ongeacht hun achtergrond, behoeften of vragen.

Medewerkers van de gemeente Gouda kijken naar de hulpvraag van de inwoner en wat er voor nodig is om deze inwoner zo goed mogelijk van dienst te kunnen zijn, ook als iemand extra ondersteuning of een andere benadering nodig heeft. Ons doel in toegankelijke en inclusieve dienstverlening is dat iedereen zich begrepen en geholpen voelt in het contact met de gemeente. We kijken niet alleen naar de vraag zelf, maar ook naar wat iemand nodig heeft om goed geholpen te worden.

Een ander belangrijk aandachtspunt is onze digitale communicatie. We willen ervoor zorgen dat iedereen zich vertegenwoordigd voelt door verschillende soorten mensen te laten zien in onze foto's en door te communiceren in begrijpelijke taal. Het doel is dat iedereen, ongeacht hun achtergrond, onze informatie begrijpt en zich welkom voelt. Daarom blijven we ons inzetten voor inclusief, divers beeldmateriaal en inclusieve, duidelijke taal op onze algemene sociale mediakanalen.

6.1 Direct duidelijk communiceren: begrijpelijke taal voor iedereen

In 2024 en 2025 gaat de gemeente Gouda zich extra inzetten voor duidelijke en begrijpelijke communicatie. Ze willen dat iedereen, jong en oud, de brieven en informatie van de gemeente goed kan begrijpen. Dit is belangrijk omdat iedereen moet weten wat er gebeurt en wat er van hen wordt verwacht.

Om dit te bereiken, gaat de gemeente door met de aanpak Direct Duidelijk. Hierbij willen we ervoor zorgen dat alle communicatie, zoals brieven en e-mails die de gemeente verstuurt, makkelijk te begrijpen zijn. Zo willen ze ervoor zorgen dat niemand zich buitengesloten voelt en dat alle inwoners van Gouda goed geïnformeerd zijn. De gemeente wil dit project ook laten aansluiten bij de Lokale Inclusie Agenda, waarin staat hoe ze ervoor zorgen dat iedereen in Gouda mee kan doen.

Om dit te realiseren, wordt er een communicatieadviseur en projectleider aangesteld die zich hier fulltime mee bezig gaat houden. De gemeente wil hiermee zorgen dat duidelijke communicatie een speerpunt wordt binnen de organisatie. Ze gaan ook samenwerken met schrijfcoaches en andere experts om ervoor te zorgen dat alle informatie begrijpelijk is, vooral voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven.

6.3 Digitale inclusie: ondersteuning digitale vaardigheden

We gaan door met initiatieven die de digitale zelfredzaamheid van inwoners vergroten. We geven subsidie aan de bibliotheek en haar partners voor het IDO, het informatiepunt digitale overheid.

Inwoners die geen gebruik kunnen maken van onze digitale dienstverlening bieden we ondersteuning door onze samenwerking met het sociaal team die de papierwinkel verzorgt. We

voldoen hiermee aan de zorgplicht die onderdeel is van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) die vanaf 1 januari 2024 geldt.

6.2 Digitale inclusie

Iedereen moet websites en apps van de gemeente kunnen gebruiken. Daarom is het belangrijk dat ze voor iedereen digitaal toegankelijk zijn, zodat iedereen volledig kan meedoen in de digitale wereld. We vinden het belangrijk dat we dienstverlening en informatie zo vormgeven dat het uitnodigend is voor iedereen en dat iedereen er gebruik van kan maken.

Ook willen we de inclusieve samenleving zichtbaar te maken in onze tekst en beeldmateriaal. Door de gehele diversiteit van de Goudse samenleving af te beelden. Zodat mensen zich gewaardeerd voelen. En door na te denken over hoe we mensen benaderen en aanspreken.

In 2024 en 2025 gaat de gemeente Gouda aan de slag met het verder verbeteren van digitale toegankelijkheid. Dat betekent dat we ervoor willen zorgen dat iedereen gemakkelijk gebruik kan maken van onze (online) informatie en diensten. We gaan verder met het verbeteren van de digitale toegankelijkheid van de gemeentelijke websites en apps bekijken en controleren of iedereen ze goed kan gebruiken. Sommige websites en apps zijn nog onvoldoende toegankelijk voor mensen met een beperking. De werkgroep digitale toegankelijkheid blijft bezig om de organisatie meer bewust te laten worden van het belang van digitale toegankelijkheid en de organisatie daarbij te helpen.

Toegankelijke sociale media

Op de algemene sociale mediakanalen van de gemeente plaatsen we alleen ondertitelde video's en plaatsen we zoveel mogelijk ALT-teksten bij afbeeldingen. Dit is echter nog niet mogelijk bij berichten die worden ingepland (in de avonden en de weekenden) via de applicatie Obi4Wan. We gaan de komende 2 jaar wederom met onze leverancier in gesprek om erop aan te dringen dat dit mogelijk wordt. Ook blijven we ons inzetten voor inclusief, divers beeldmateriaal en inclusieve, duidelijke taal op onze algemene sociale mediakanalen. Daarnaast willen we de mogelijkheden onderzoeken om ondertiteling te plaatsen bij Instagram Reels en Stories.

Het bovenstaande is van toepassing op de algemene gemeentelijke accounts. Daarnaast heeft de gemeente ook veel subaccounts, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, stadstoezicht en stadsmarketing, maar ook accounts van het bestuur. Het is wenselijk dat ook deze accounts digitaal toegankelijk worden. Daarvoor is het nodig dat de beheerders zich bewust worden van digitale toegankelijkheid en ALT-teksten bij afbeeldingen en ondertiteling bij video's plaatsen. Het is ook een optie om kritisch naar de subaccounts te kijken en eventueel accounts op te heffen.

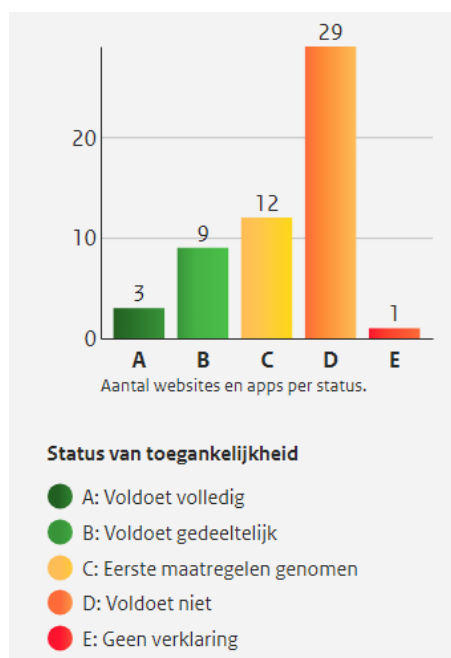
Toegankelijke websites en (mobiele) applicaties

De komende twee jaar gaan we verder met het toetsen van onze websites en (mobiele) applicaties. Deze toetsen moeten iedere drie jaar herhaald worden. Daarom willen we kritisch kijken naar de bestaande websites en (mobiele) applicaties om te bepalen of ze eventueel offline kunnen en de content al dan niet geïntegreerd kan worden in gouda.nl of een andere relevante website van de gemeente Gouda. Daarnaast willen we erop toezien dat er in de toekomst niet meer websites vanuit de gemeente bijkomen, maar zoveel mogelijk content op gouda.nl gezet kan worden, zodat de digitale toegankelijkheid gewaarborgd kan worden. Toetsing van de overgebleven websites en (mobiele) applicaties doen we op volgorde van statistieken/bezoekersaantallen. We gebruiken de uitkomsten van de toetsen om de websites en (mobiele) applicaties te verbeteren. Als het nodig is doen we dat samen met de leveranciers van de websites en (mobiele) applicaties. Daarnaast blijft het de komende twee jaar belangrijk om aan de bewustwording binnen de organisatie te werken als het gaat om digitale toegankelijkheid,

om mede die in hun werk veel te maken hebben met digitale toegankelijkheid te trainen en de redactie en grafische vormgeving bij te scholen. En we blijven ons inzetten voor inclusief, divers beeldmateriaal en inclusieve, duidelijke taal op gouda.nl en werkenvoorgouda.nl.

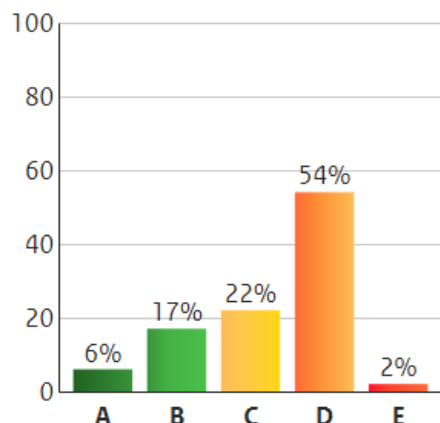
In het dashboard DigiToegankelijk van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is de stand van zaken van de digitale toegankelijkheid van overheidsorganisaties te zien. Gouda doet het ten opzichte van de andere Nederlandse gemeenten goed wat betreft de status van toegankelijkheid en het in kaart brengen en opstellen van de verplichte toegankelijkheidsverklaringen zoals blijkt uit de tabellen in afbeelding 1 en 2.

In afbeelding 1 is te zien dat Gouda al voor 53 van de 54 websites en apps een toegankelijkheidsverklaring heeft gepubliceerd en dat er al 12 geheel of gedeeltelijk voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid. In afbeelding 2 zijn de gegevens uit afbeelding 1 in percentages weergegeven. Op die manier is de status van de toegankelijkheid van de websites en app van Gouda te vergelijken met de landelijke verdeling die te zien is ook te zien is in afbeelding 2. Uit de vergelijking blijkt dat Gouda beduidend beter scoort op categorie A, B en C. En dat we al veel meer websites en apps in beeld hebben dan andere gemeenten.

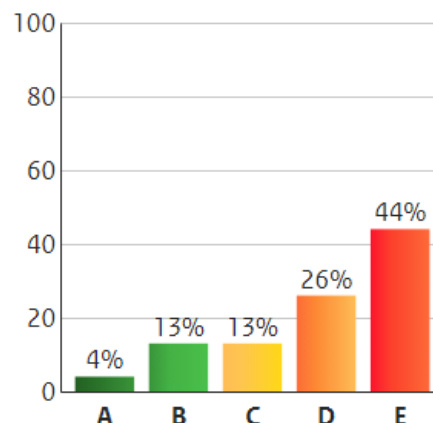

Afbeelding 1: Gemeente Gouda, aantal websites en apps per status van toegankelijkheid, peildatum 13 november 2023.

GEMEENTE GOUDA

ALLE GEMEENTEN

Afbeelding 2: Vergelijking gemeente Gouda t.o.v. alle gemeenten, percentage websites en apps per status van toegankelijkheid, peildatum 13 november 2023.

7 Interne organisatie

De gemeente Gouda heeft als doel een diverse en inclusieve organisatie te zijn. Dit streven omvat het tonen van inclusief leiderschap, het samenstellen van een divers personeelsbestand en het creëren van een inclusief werkklimaat waarin medewerkers met diverse achtergronden zich uitgenodigd voelen om te werken en te blijven werken. In de komende periode van 2024-2025 blijft Diversiteit & Inclusie (D&I) een centraal aandachtspunt, waarbij de focus ligt op bewustwording, gedrag, vaardigheden en uiteindelijk volledige integratie in de bedrijfscultuur.

Diversiteit & Inclusie is in de afgelopen jaren een speerpunt van de organisatie geweest en is dat de komende jaren ook. Het doel is om Diversiteit & Inclusie deel uit te laten maken van het DNA van de organisatie en hier wordt aan gewerkt aan de hand van vier fasen: 1) bewustwording (mindset); 2) gedrag; 3) vaardigheden 4) D&I in het DNA. Om Diversiteit & Inclusie in het DNA te krijgen moet er een goede basis zijn en daarom wordt het komende jaar weer maximaal ingezet op verdere bewustwording en gaan we inzoomen op het trainen van vaardigheden om vervolgens de stappen te maken naar en in de volgende fasen zoals hierboven genoemd.

In het bijzonder worden de prioriteiten voor Diversiteit & Inclusie in 2024 als volgt geformuleerd: iedereen schrijft 'Direct Duidelijk,' aandacht voor digitale toegankelijkheid en verdere bewustwording rondom Diversiteit & Inclusie. Om deze doelen te bereiken, zal er extra nadruk worden gelegd op bewustwordingstrainingen binnen de organisatie. Verdere trainingen zullen zich richten op het ontwikkelen van inclusief gedrag en de benodigde vaardigheden voor een inclusieve werkomgeving. Ook wordt digitale toegankelijkheid meegenomen als criterium bij de aanschaf van nieuwe webapplicaties, waaronder het nieuwe intranet voor medewerkers van de gemeente Gouda.

Binnen de gemeente Gouda wordt al aandacht besteed aan bewustwording en het trainen van medewerkers/ leidinggevenden. Vanwege het belang (dit is ook onderstreept door de Groene Hart Rekenkamer) wordt voorgesteld dit ook tot speerpunt te maken voor de uitvoeringsagenda 2024 – 2025. Diversiteit & Inclusie is in de afgelopen jaren al een speerpunt van de organisatie

geweest en is dat de komende jaren ook. Er moet eerst een goede basis zijn voor de inzet op Diversiteit & Inclusie en daarom wordt het komende jaar weer maximaal ingezet op verdere bewustwording en gaan we inzoomen op het trainen van vaardigheden om vervolgens de stappen te maken naar en in de volgende fasen zoals hierboven genoemd.

Uit de aanbevelingen van experts tijdens de raadsconferentie over Diversiteit en Inclusie van 11 oktober 2023 bleek een focus op gelijkwaardigheid en het voeren van actieve gesprekken over obstakels voor Diversiteit & Inclusie. Deze inzichten worden in beschouwing genomen, waarbij de nadruk wordt gelegd op de verantwoordelijkheid van alle medewerkers bij het creëren van een veilige werkomgeving.

8 Overzicht investeren in gelijkwaardig meedoen

Thema	Investering	Budget gedekt	Planning
Participatie	Participatie van inwoners en ervaringsdeskundigen organiseren	afhankelijk van besluitvorming in 2024	doorlopend
Toegankelijke leefomgeving	Oplossen knelpunten toegankelijkheid via Beheerplan openbare ruimte	Ja	2023-2029
	'Quick wins' knelpunten oplossen	Ja	doorlopend
	Subsidieregeling aanpassingen toegankelijkheid clubs en verenigingen	Ja	2024
	Toegankelijkheid van speeltuinen verbeteren	Ja	doorlopend
	Toegankelijkheid van 40 openbare gebouwen verbeteren volgens advies Ongehinderd	Ja	2024-2026
	Versterken van de toegankelijkheid van de winkel- en uitgaansgebieden in Gouda: de MKB Toegankelijke route	Nee	2024-2025
	Aantal rolstoeltoegankelijke openbare toiletten uitbreiden met locatie fietsenstalling Nieuwe Markt	Ja	2024
	Onderzoek naar aanpassen gebruikerstijden GPV's (gehandicapten-parkeervoorzieningen)	Ja	2024
Sociale inclusie	Toegankelijke zorg en ondersteuning	Ja	doorlopend
	Ontmoeten en meedoen in de buurt	Ja	2025
	Activiteiten rondom herdenken en vieren	Ja	2024-2025
	Aanpak van discriminatie	Ja	2024-2025
	Regenboogstad	Ja	2023-2026
	Versterken inclusieve arbeidsmarkt via WSP Midden-Holland	Ja	doorlopend
	Inclusie in het onderwijs: onderzoeken mytyl-onderwijs	Ja	2024-2025
Sport en cultuur	Doorgaan met inzet Aangepast Sporten via Sport.Gouda	Ja	2024-2025
	Doorgaan met het Volwassenenenfonds Sport	Ja	2024-2025
	Doorgaan met Subsidieregeling Cultuur: Innovatie & Ontwikkeling	Ja	2024-2025
Toegankelijke dienstverlening en informatie	Aanpak Direct Duidelijk versterken	Ja	2024-2025
	Digitale zelfredzaamheid van inwoners vergroten	Ja	2024-2025
	Verbeteren digitale toegankelijkheid van gemeentelijke websites en apps	Nee	2024-2025
Interne organisatie	Trainingen over diversiteit en inclusie voor gemeentelijke medewerkers	Ja	2024-2025